

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Sosiaali- ja terveystieteiden

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS PIIRKANMAAN, KESKI-SUOMEN, ETELÄ-POHJANMAAN JA VAASAN SAIRAANHOITOPIIRIEN KUNTIEN ALUEILLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (Covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020 - 26.4.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 26.4.2021 antamallaan päätöksellä kieltänyt Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla ja Punkalaitumen kunnan alueella yli 10 henkilön sekä Vaasan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirien alueilla yli 20 henkilön yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Aluehallintovirasto on lisäksi asettanut näitä osallistujamääriä pienempien tilaisuuksien järjestämisen edellytykseksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattamisen. Päätös on voimassa 1.5. - 16.5.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
PL 200, Wolffintie 35, 65101 Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien ja Punkalaitumen kunnan alueilla kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla sekä Punkalaitumen kunnassa voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kieltää Keski-Suomen, Vaasan ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien kuntien alueilla kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä. Näiden kuntien alueilla voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita.

Määräys on voimassa ajalla 12.5. – 1.6.2021.

Tämä päätös korvaa ajalla 12.5. – 16.5.2021 aluehallintoviraston 26.4.2021 antaman päätöksen Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Vaasan sairaanhoitopiirien kuntien osalta.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätynyt sairastuneen hengitystie-eritteitä, lähikontaktissa kosketuksen kautta tai ilmvälitteisesti eli pienten aerosolien muodossa. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä suuri osa on yhä altis tartunnalle. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä. Rokotukset tautia vastaan etenevät hyvin koko maassa, ja niistä on jo tällä hetkellä yhdessä vuodenaikavaihtelun kanssa odotettavissa helpotusta taudin väestölle aiheuttamaan uhkaan.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen COVID-19-epidemian

ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta (perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti. Valtioneuvosto on periaatepäätöksillään 23.10.2020, 22.12.2020 ja 26.1.2021 puoltanut hybridistrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyvien ohjeiden ja suositusten täydentämistä. Toimintasuunnitelman täydennyksessä 26.1.2021 kuvataan epidemiavaiheiden lisäksi kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa:

1. nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla
2. leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus
3. poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto

Valtioneuvosto on 25.2.2021 tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöönotosta. Valtioneuvoston periaatepäätöksen 6.5.2021 mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriö on 10.5.2021 päättänyt luopua toimenpidetasojen käytöstä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään 10.5.2021 (VN/12820/2021) ohjannut toimivaltaisia viranomaisia hybridistrategian mukaisiin epidemiavaiheisiin perustuvien suositusten ja rajoitusten käyttöön. Sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee tartuntatautilain 58 § mukaisten kokoontumisrajoitusten osalta seuraavaa:

- **perustason alueilla** yleisötilaisuuksien yleisömäärä rajataan enintään 50 henkilöön. Yli 50 henkilön yleisötilaisuuksia sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n ohjetta. Toimija voi toteuttaa velvoitteensa asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Kiihtymisvaiheen uhassa olevien

alueiden tulee ottaa lisäksi ja ennakoivasti käyttöön kiihtymisvaiheen rajoitukset ja suositukset epidemian hillitsemiseksi.

- **kiihtymisvaiheen alueilla** yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset veloitetaan järjestämään siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta. Päätökset kohdistuvat sisätiloihin, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattuihin ulkotiloihin, joita käytetään samanaikaiseen yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen. Epidemian leviämisvaiheen uhatta olevien alueiden tulee ottaa jo ennakoivasti käyttöön leviämisvaiheen rajoitukset ja suositukset epidemian hillitsemiseksi.
- **leviämisvaiheen alueilla** kielletään sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta.

Sosiaali- ja terveysministeriön kirjeessä 10.5.2021 todetaan lisäksi se hybridistrategian yleinen periaate, että rajoitustoimenpiteitä ei tule purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryyppejä ei pääse syntymään. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on tarkasti seurattava päätöstensä vaikutuksia ja lakisääteisten soveltamisedellytysten täyttymistä. Lähtökohtana voidaan pitää, että sekä nykyisten että uusien rajoitustoimien vaikutusten yhdenmukainen arviointi edellyttää toimenpiteestä riippuen vähintään kahden tai kolmen viikon seuranta-aikaa. Kulloinkin käytettävät toimet valitaan kokonaisharkinnan perusteella siten, että epidemian hallinnassa saavutettava hyöty on mahdollisimman suuri suhteessa toimenpiteen aiheuttamiin sosiaalisiin ja taloudellisiin haittavaikutuksiin. Tämän seurannan ja kokonaisarvioinnin perusteella rajoitustoimia voidaan purkaa, pitää ennallaan tai palauttaa takaisin voimaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 5.5.2021 mukaan Suomessa uusien Covid-19-tapausten määrä on kääntynyt maaliskuun puolenvälin jälkeen selvästi laskuun, ja epidemia on toistaiseksi rauhoittumassa. Tällä hetkellä todettujen tartuntojen määrä vastaa loka-marraskuun 2020 tartuntatilannetta. Todettujen tartuntojen määrä on edelleen vähentynyt edellisiin viikkoihin verrattuna, mutta epidemiatilanne ei ole kohentunut yhtä ripeästi kuin aiemmin. Tartuntoja todetaan edelleen paljon, joten tilanne voi nopeastikin jälleen heiketä, jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä vapaammin. Ennusteet tulevan viikon valtakunnallisista erikoissairaanhoidon- ja tehohoitajaksojen lukumääristä ovat hieman laskeneet edellisen viikon ennusteista. Alueiden epidemiatilanteissa on eroja: maan etelä- ja lounaisosissa Covid-19-tapausten ilmaantuvuus on edelleen suurempi kuin muualla maassa. Ilmaantuvuus on kuitenkin joitain poikkeuksia lukuun ottamatta pienentynyt useimmissa sairaanhoitopiireissä. Koronavirusrokotukset etenevät hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. Koko maassa jo 89 % 70 vuotta täyttäneistä on saanut yhden rokoteannoksen, ja 50 vuotta täyttäneistä 65 %. Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on 0,65-0,85 (90 % todennäköisyysväli). THL:n arvion mukaan käytössä olevat suositus- ja rajoitustoimet ovat estäneet tartuntoja, ja epidemiatilanteessa on maaliskuun puolenvälin jälkeen todettu myönteistä kehitystä. Tilanteen tasaantumisen merkkejä on, eikä edelleenkään ole takeita siitä, onko myönteinen suuntaus pysyvä. Tartuntoja todetaan edelleen niin paljon, että epidemian leviämistä tulee jatkossakin tehokkaasti estää, ja suosituksia ja rajoituksia tulee purkaa maltillisesti. Kun koronaviruksen leviämistä rajoittavat sekä korkea rokotettujen osuus että kontaktirajoitukset, hengitystieviruksille tyypillinen vuodenaikaisvaihtelu tulee todennäköisesti näkyviin ja voi vaikuttaa kesän ajan rajoittaen osaltaan tartuntamääriä.

Jotkut muuntuneet koronavirukset, eli virusvariantit, poikkeavat ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Maailmalla kiertää tällä hetkellä useita eri koronaviruksen muunnoksia. Osa näistä muunnoksista leviää aiempia muunnoksia nopeammin. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole selkeää näyttöä siitä, että Suomessa nyt kiertävät virusmuunnokset aiheuttaisivat vakavamman taudin kuin aiemmat viruskannat. Erityisesti Britanniassa havaitun virusvariantin (B.1.1.7) leviäminen vaikuttaa epidemian kiihtymisen taustalla osassa Suomessa. Muuntuneita viruksia tunnistetaan sekvensoimalla eli määrittämällä koko viruksen perimä tai osa siitä. Kaikista Suomen koronaviruslöydöksistä valitaan sekvensointiin viikoittain otos, jolla voidaan arvioida tilannetta

eri puolilla Suomea. Tässä sekvenssoinnissa on THL:n mukaan Suomessa 7.5.2021 mennessä todettu yhteensä 5946 tartuttavuudeltaan merkittävästi muuttuneisiin, ns. huolestuttaviin viruskantoihin (variant of concern, VOC) liittyvää tapausta, joista 4924 on Britanniassa havaittua muuntunutta virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään 20B/501Y.V1 tai B.1.1.7), 1020 Etelä-Afrikassa havaittua virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään 20C/501Y.V2 tai B.1.351) ja 2 Brasilian virusmuunnosta (tieteelliseltä nimeltään P.1). Yllä mainittujen VOC-virusmuunnosten lisäksi Suomessa ja muualla maailmassa esiintyy myös muita muuntuneita viruskantoja, joissa olevien mutaatioiden merkitystä viruksen tartuttavuuteen tai rokotesuojaan ei vielä tunneta. Näihin ns. seurattaviin koronavirusvariantteihin (variant of interest, VOI) kuuluvat myös Suomesta raportoidut Intian variantin eli koronavirus B.1.617:n aiheuttamat koronavirustapaukset. Uusien virusmuunnosten leviämistä voi ehkäistä samoilla keinoilla kuin aiemmin esiintyvän koronaviruksen tarttumista.

Alueet antavat sairaanhoitopiirien johdolla oman kokonaisarvionsa epidemiatilanteesta viikoittain. Tällä hetkellä Keski-Suomen, Vaasan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien alueet ovat epidemian perustasolla. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alue on epidemian kiihtymisvaiheessa.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueella tartuntojen ilmaantuvuus on edelleen laskenut, ja 7.4.2021 tilannekuvan mukaan se on ollut 44 / 100 000 / 14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus on 0,9 %, ja tartuntojen jäljitys on ollut mahdollista 80 %:ssa tapauksista. Sairaalahoidon tarve on selvästi vähentynyt aiemmasta. Kokouksessaan 4.5.2021 Pirkanmaan alueellinen pandemiaohjausryhmä on todennut alueen palanneen epidemian leviämisvaiheesta sen kiihtymisvaiheeseen.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alueella uusien tartuntojen määrä viime viikkojen aikana laskettuaan pysynyt alhaisella tasolla. Ilmaantuvuusluku on 10.5.2021 saatujen tietojen mukaan 8,4 / 100 000 / 14 vrk. Tartuntojen jäljitys on sairaanhoitopiirin alueella onnistunut 87 %:ssa tapauksista, ja positiivisten näytteiden osuus on 0,4 %. Sairaalahoidon tarve Covid-19-potilaille on hyvin vähäistä. Sairaanhoitopiiri on jo useita viikkoja ollut epidemian perustasolla, joka tällä hetkellä näyttää varsin vakaalta.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella 7.5.2021 saatujen tietojen mukaan ilmaantuvuusluku on 14,0 / 100 000 / 14 vrk. Positiivisten koronanäytteiden osuus viikon aikana on ollut 0,6 %, ja tartunnanlähteet on pystytty selvittämään kaikissa tapauksissa. Sairaalahoidon tarve

Covid-19-potilaille on edelleen hyvin vähäistä. Alue näyttää olevan varsin vakaasti epidemian perustasolla, joskin tartuntamäärien lasku on nyt pysähtynyt.

Vaasan sairaanhoitopiirin alueella 7.5.2021 saatujen tietojen mukaan ilmaantuvuusluku on ollut 18 /100 000 / 14 vrk ja positiivisten näytteiden osuus testatuista yhden viikon aikana 1,3 %. Tartuntaketjut on pystytty jäljittämään 91 %:ssa tapauksista. Sairaalahoidon tarve Covid-19-potilaille on hyvin vähäistä. Alue näyttää olevan tällä hetkellä varsin vakaasti epidemian perustasolla.

Johtopäätös

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädettyjen tavojen ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja COVID-19-tartuntojen leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä.

Covid-19-tartuntatilanne on koko Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella viimeisten viikkojen aikana pysynyt rauhallisena. Vain muutamissa korkeammissa ilmaantuvuusluvuissa käyneessä Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä tartuntojen määrä on laskenut hitaammin, joskin myös Pirkanmaan tilanne näyttäisi nyt olevan rauhoittumassa. Myös valtakunnallinen tilanne kokonaisuutena osoittaa rauhoittumisen merkkejä. Muuntuneiden virusvarianttien vaikutusta tartuntojen leviämiseen ja torjuntatoimien tarpeeseen ei kuitenkaan voi sivuuttaa. Suomen toistaiseksi varsin tiukkojen rajakäytäntöjen ansiosta on odotettavissa, että ainakin osa ulkomaista alkuperää olevista muuntovirusvarianteista löydetään aikaisemmin ja niiden leviämistä Suomen väestöön voidaan siten hidastaa. Vaikealle koronavirustaudille altteimman väestönosan rokotuskattavuus alkaa olla varsin hyvä. Yleinen asiantuntija-arvio on, että hengitystieinfektioille tyypillinen vuodenaikavaihtelu tulee osaltaan vähentämään myös Covid-19-tartuntojen määrää ja viruksen tartuttavuutta kesäkuukausien aikana.

Ihmiset liikkuvat jokapäiväisen elämänsä puitteissa yli kunta- ja maakuntarajojen. Lisäksi erilaisia tapahtumia järjestetään useiden paikkakuntien alueilla, ja niihin saavutaan myös toisilta paikkakunnilta. Siksi tartuntatilannetta ja paikallisia riskejä on kaikkialla välttämätöntä arvioida suhteessa ympäröivien sairaanhoitopiirien ja koko maan

tilanteeseen. Aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvien toimenpiteiden lisäksi tartunnan torjuntaan vaikuttavat myös muun muassa valtioneuvoston päätöksillä ja asetuksilla määriteltävät toimenpiteet sekä kunnallisten ja muiden viranomaisten erilaiset päätökset ja suositukset. Ottaen huomioon edellä mainittu sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sairaanhoitopiirien asiantuntija-arviot aluehallintovirasto katsoo, että sillä on edellytykset valtakunnallisen koronarajoitusten hallitun purkamisen tavoiteaikataulun mukaisesti jatkaa omaan toimivaltaansa kuuluvien kokoontumisrajoitusten lieventämistä kuitenkin siten, että toimenpiteiden vaikutusta edelleen huolellisesti seurataan.

Edellä mainituista syistä on välttämätöntä tällä päätöksellä jatkaa yleisiä kokouksia ja yleisötilaisuuksia koskevia kokoontumisrajoituksia Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella koronaviruksen laajemman leviämisen ehkäisemiseksi, riskiryhmien suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Kuntien tekemillä päätöksillä on paikallisen tilanteen vaatiessa mahdollista tiukentaa tai täydentää aluehallintoviraston määräämiä rajoituksia. Jos epidemiologinen tilanne alueella tai valtakunnallinen arvio rajoitusten tarpeesta olennaisesti muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstään uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kuntien alueella.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki 1 §, 8 §, 58 § ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista 1 § ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Blåfield, puh. 0295 018 587, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Ylijohtaja

Marko Pukkinen

Aluehallintoylilääkäri

Laura Blåfield

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Kunnat, joita päätös koskee, sairaanhoitopiireittäin.

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Vaasan päätoimipaikassa 1.6.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi Alueen kunnat ja kuntayhtymät

Alueen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Toimialueen sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Pohjanmaan ja Sisä-Suomen poliisilaitokset

Toimialueen pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSSAVI/7309/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/7309/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Blåfield Laura 11.05.2021 14:58

Ratkaisija Pukkinen Marko 11.05.2021 15:02

21.9.2020

Ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Muokkaus 4.11.2020:

- Täsmennetty karanteeniin liittyvää osuutta.

Muokkaus 11.2.2021

- Ohje päivitetty vastaamaan muita THL:n ohjeita.

Muokkaus 22.2.2021

- Ohje päivitetty vastaamaan väliaikaisen tartuntatautilain muutoksen (147/2021) mukaista tilannetta.

Ohjeen tarkoitus

- Tämän ohjeen tarkoitus on tukea yleisötilaisuuksien, yleisten kokousten ja kokoontumisten järjestämistä sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa turvallisesti sekä tukea julkisten tilojen turvallista käyttöä koronaepidemian aikana. Ohjetta noudattamalla voidaan estää tartuntoja ja vähentää altistuneiden määrää.
- Asiakkaille ja muille osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavien tulee suoraan tartuntatautilain 58 c §:n perusteella huolehtia pykälässä tarkoitetuista toimenpiteistä COVID-19 –tartuntojen ehkäisemiseksi. Nämä ohjeet täydentävät suoraan laista seuraavia velvollisuuksia ja niiden noudattaminen voidaan erillisellä tartuntatautilain mukaisella päätöksellä asettaa myös velvollisuudeksi.
- Tartuntatautilain 58 §:ssä säädetään AVIn ja kunnan toimivallasta asettaa päätöksellä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä koskevia rajoituksia. Tartuntatautilain 58 d §:n mukaan AVI tai kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi tietyin edellytyksin määrätä myös muiden kuin yleisötilaisuuksiin käytettävien tilojen käytön järjestettäväksi siten, että lähikontakti on tosiasiallisesti mahdollista välttää. Tiettyjä laissa määriteltyjä korkean tartuntariskin tiloja on myös mahdollista sulkea tilapäisesti tartuntatautilain 58 g §:n nojalla.

Ohjeessa kuvataan yleiset edellytykset COVID-19-tartuntojen ehkäisemiseksi ja altistuneiden määrän rajoittamiseksi. Tilaisuuksien ja toiminnan järjestäjät voivat laatia

omia tilanne-, toiminta- tai tapahtumakohtaisia tarkempia suosituksiaan tartuntatautilain säännösten puitteissa. Toimija voi toteuttaa velvoitteen asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Tässä voidaan hyödyntää opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän laatimia periaatteita vastuullisen tapahtuman järjestämiseksi.

Yhteistyö paikallisten viranomaisten kanssa

- **Huomioi kunnan ja aluehallintoviraston antamat määräykset yleisötilaisuuksien henkilömääristä ja tilojen käyttöä koskevista rajoituksista.**
- Ole yhteydessä paikallisiin terveysviranomaisiin tilaisuuden terveysturvallisuuden varmistamiseksi. Paikalliset ja alueelliset tartuntataudeista vastaavat viranomaiset voivat tartuntatautilain mukaisesti avustaa tilannekohtaisten ohjeiden laatimisessa.
- Työnantajan ominaisuudessa toimivan tilaisuuden järjestäjän velvollisuuksista työntekijöiden suojaamiseksi säädetään erikseen. Julkisissa tiloissa työskentelevien osalta toimenpiteet perustuvat työnantajan tekemään riskinarvioon. Työterveys-huolto tukee työnantajaa riskinarviossa.

Lakisääteiset velvollisuudet

Tartuntatautilain 58 c §:n mukaan asiakkaille ja muille osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavalla on seuraavia velvoitteita:

- asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet;
- tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään;
- asiakkaiden ja osallistujien oleskelu järjestetään sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja mahdolliset asiakaspaikat sijoitetaan riittävän etäälle toisistaan.

Hygieniää koskevia ohjeita ja suosituksia

- On tärkeää, ettei yleisötilaisuuteen, yleiseen kokoontumiseen tai julkiseen tilaan tulla oireisena. Oireettomuutta on tärkeä korostaa yleisötilaisuuteen liittyvässä viestinnässä. Ennakkoon tilattujen lippujen helppoon peruutusmahdollisuuteen sairauden takia on kiinnitettävä huomiota.
- Osa koronavirustartunnan saaneista on hyvin vähäoireisia jopa täysin oireettomia. Lisäksi tartunnan saanut henkilö on tartuttava noin kaksi vuorokautta ennen oireiden alkua. Tästä syystä kaikkien tilaisuuksiin osallistuvien on tärkeä noudattaa hyviä hygieniakäytäntöjä ja huolehtia turvavälien säilymisestä.

- THL:n maskisuosituksen mukaisesti tilaisuuden järjestäjän tulisi suositella kasvomaskien käyttöä. Tässä on syytä huomioida myös alueelliset suositukset.
- Oikein toteutettu yskimis- ja niistämishygienia estävät tartuntoja. Oikeisiin käytäntöihin ohjaavaa tiedotusmateriaalia suositellaan jaettavaksi työntekijöille ja vierailijoille tietoisuuden lisäämiseksi osana lakisääteisiä toimintaohjeita.
- Hyvä käsihygienia on myös tarpeen tartuntojen estämisessä. Huolehdi, että tilaisuudessa on saatavilla riittävästi käsihuuhteita ja käsienpesupaikkoja. Huolehdi wc-tilojen toiminnasta ja varmista saippuan sekä käsipyyhkeiden riittävyys.
- Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. Koronavirus aiheuttaa hengitystieinfektion, jonka oireita voivat olla mm. yskä, kurkkukipu, kuume, hengenahdistus, lihaskivut, vatsaoireet ja päänsärky.

THL: Tarkempia tietoja koronavirusinfektion oireista.

Säilytä turvavälit

- Riittävän etäisyyden säilyttäminen henkilöiden välillä estää tehokkaasti tartuntoja. Turvavälien ylläpitämisen mahdollisuus tulee turvata koko yleisötilaisuuden ajan. Henkilömäärä tulee rajata siten, että henkilöiden tai seurueiden väliin jää vähintään 2 metriä. Seurueella tarkoitetaan tässä esimerkiksi samassa taloudessa asuvia tai muutenkin jatkuvasti tai säännöllisesti yhteydessä olevia henkilöitä.
- Tilanteissa, joissa saattaa syntyä jonoja tulee ihmisiä muistuttaa ja auttaa turvavälien pitämisessä. Turvavälien ylläpitoa voidaan varmistaa esimerkiksi riittävällä opastavalla henkilökunnalla, etäisyysopasteilla ja ehkäisemällä pitkien jonojen syntyä osallistujien saapumis- ja jakautumisjärjestelyin. Yleisöä ohjataan esimerkiksi teippausten tai köysitysten ja järjestyksenvälvojen välityksellä liikkumaan niin että ruuhkat vältetään.
- Pisaratartunnan riski on herkästi tavanomaista suurempi esimerkiksi yhteislaulu- ja ryhmäliikuntatilanteissa, joten näissä ja vastaavissa tilanteissa maskin käyttöä ja turvavälien merkitystä on erityisesti korostettava. Myös voimakas äänenkäyttö esimerkiksi kannustettaessa lisää pisaratartunnan riskiä.

Siivous

- Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirukset eivät kuitenkaan säily pitkiä aikoja pinoilla.
- Siivouksessa käytetään heikosti emäksistä yleispuhdistusainetta. Saniteettitiloissa siivousta voi tehostaa käyttämällä desinfiointiainetta. Noudatetaan Työterveyslaitoksen siivousohjeita.
- Siivouksen yhteydessä pyyhitään kosketuspinnat, kuten ovenkahvat, käsinojat, taset ja pöydät, valokatkaisijat ja hanat vähintään päivittäin, mielellään kahdesti päi-

vässä. Sellaisessa ympäristössä, jossa kävijöitä on runsaasti, suositellaan puhdistamista 2–4 tunnin välein. Yhteiskäytössä olevien tietokoneiden ja pöytien tai muiden välineiden käyttöä vältetään tai ne puhdistetaan aina käyttäjien välillä.

TTL: Ohje siivoukseen

Koronavirustartunta yleisötilaisuudessa tai yleisessä kokoontumisessa

- Tartuntaketjujen selvitystyö kuuluu kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Jos tilaisuuteen osallistuneilla todetaan koronavirustartunta, selvitetään, onko tapahtunut altistumista, ja altistuneet pitää jäljittää ja asettaa tartuntatautilain mukaisesti karanteeniin. Tartunnanjäljityksen helpottamiseksi tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäjillä tulisi mahdollisuuksien mukaan ja muun lainsäädännön edellytyksin olla tiedot osallistuneista henkilöistä. Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten henkilömääriä rajoittamalla ja eri ryhmien sekoittumista välttämällä voidaan vähentää altistuneiden määrää, mikäli henkilöiden joukossa todettaisiin koronavirustartunta.

Riskiryhmään kuuluvat

- Riskiryhmään kuuluvien suositellaan epidemian aikana välttämään lähikontakteja, eikä yleisötilaisuuksiin, yleisiin kokoontumisiin tai julkisissa tiloissa järjestettävään toimintaan osallistumista voida siten myöskään suositella. Jos osallistuminen on välttämätöntä, tulee tässä ohjeessa tarkoitettuja turvaetäisyyksiä ja hygieniasuosituksia noudattaa.

THL: Vakavan koronavirustaudin riskiryhmät

Lasten ja nuorten leiritoiminnassa huomioitavaa

- Leirille voi osallistua vain oireettomana.
- Leireillä suositellaan toimimaan rajatuissa, enintään 10 henkilön ryhmissä, jotka majoittuvat, ruokailevat ja toimivat yhdessä siten, ettei synny kosketusta muihin mahdollisesti samaan aikaan samassa keskuksessa toimivien ryhmien kanssa. Näin rajataan lähikontaktien määrää leirin aikana, ja helpotetaan altistuneiden jäljitystyötä, jos leirillä todetaan koronavirustartunta.
- Yleisiä säännöksiä hyvästä käsi- ja yskimishygieniasta sekä siivouksesta tulee noudattaa.
- Tarpeetonta fyysistä kosketusta vältetään (esimerkiksi kättely, halaaminen).
- Jos leiriläisellä todetaan leirin aikana koronavirusinfektioon sopivia oireita, tulee hänet ohjata erilliseen tilaan odottamaan, että poistuminen leiriltä on mahdollista. Hänen tulee hakeutua viiveettä koronavirustestiin. Mikäli koronavirustartunta todetaan, tulee altistuneet jäljittää ja asettaa karanteeniin. Leirin järjestäjän tulee tällaisessa tilanteessa olla yhteydessä paikalliseen tartuntataudeista vastaavaan yksikköön lisäohjeiden saamiseksi.

Muu vastuullisuus

Yleisötilaisuuksien yhteydessä saatetaan järjestää muita itse varsinaiseen tilaisuuteen kuulumattomia yksityisiä tapahtumia. Vaikka tilaisuuden järjestäjä ei itse vastaa näistä yksityisistä tapahtumista, olisi tilaisuuteen liittyvässä viestinnässä kuitenkin korostettava että myös yksityisiin kokoontumisiin ja tapahtumiin liittyy tartuntariskejä. Paikallisia suosituksia on hyvä noudattaa.

Lista kunnista, joita päätös koskee

LSSAVI/7309/2021

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alue:

Alajärvi
Alavus
Evijärvi
Ilmajoki
Isojoki
Isokyrö
Karijoki
Kauhajoki
Kauhava
Kuortane
Kurikka
Lappajärvi
Lapua
Seinäjoki
Soini
Teuva
Vimpeli
Ähtäri

Vaasan sairaanhoitopiirin alue:

Kaskinen
Korsnäs
Kristiinankaupunki
Laihia
Luoto
Maalahti
Mustasaari
Närpiö
Pedersöre
Pietarsaari
Uusikaarlepyy
Vaasa
Vöyri

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alue:

Hankasalmi
Joutsa
Jyväskylä
Kannonkoski
Karstula
Keuruu
Kinnula
Kivijärvi
Konnevesi
Kyyjärvi
Laukaa
Luhanka
Multia
Muurame
Petäjävesi
Pihtipudas

Saarijärvi
Toivakka
Uurainen
Viitasaari
Äänekoski

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alue:

Akaa
Hämeenkyrö
Ikaalinen
Juupajoki
Jämsä
Kangasala
Kihniö
Kuhmoinen
Lempäälä
Mänttä-Vilppula
Nokia
Orivesi
Parkano
Pirkkala
Pälkäne
Ruovesi
Sastamala
Tampere
Urjala
Valkeakoski
Vesilahti
Virrat
Ylöjärvi

Päätös koskee lisäksi Punkalaitumen kuntaa, joka kuuluu Pirkanmaan maakuntaan.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituksesta huolimatta aluehallintoviraston tekemää päätöstä on noudatettava, jos siinä on niin määrätty.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen.

Tee valitus **viimeistään 30 päivän kuluessa** siitä, kun aluehallintoviraston päätös on saatu tiedoksi.

- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Jos päätös on lähetetty kirjeenä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on lähettänyt kirjeen. Selvitä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos päätös on lähetetty sähköisenä viestinä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on saatu tiedoksi jollakin muulla tavalla, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksiantotodistus, saantitodistus tai haastetiedoksiannosta annettu todistus.
- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että päätös on saatu tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiantoa koskeva tiedoksiantotodistus on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- todistus siitä, minä päivänä aluehallintoviraston päätös on saatu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)

– valtakirja

- asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, (4.krs), 65100 Vaasa (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 0295 642 611

asiakaspalvelu/kirjaamo: 0295 642 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 0295 642 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>